

SEMANTIC MAP: ISANG TULONG SA PAGPAPALAWAK NG BOKABULARYO SA FILIPINO NG MGA MAG-AARAL SA IKA-PITONG BAITANG

¹Mariette A. Hoyohoy, ²Al Therenz Anlou P. Dela Cruz, ³Marinilla R. Lausa, ⁴Lourdes V. Ocampos

ABSTRACT

Sa isang pampublikong paaralan, partikular na sa ika-pitong baitang, ang isyu ng limitadong bokabularyo sa Filipino ang pangunahing problema na nangangailangan ng pansin. Ang pag-aaral na ito ay naglalayong matukoy ang epektibong paggamit ng Semantic Map sa pagpapahusay ng bokabularyo ng mga mag-aaral sa Filipino sa taong panuruan 2023-2024. Ito ay isinagawa sa isang paaralan sa Sekundaryang Pampubliko na bahagi ng Department of Education (DepEd). Ang mga respondante sa pag-aaral na ito ay mga mag-aaral na nasa ika-7 na baitang at gumamit ng purposive sampling gamit ang gabay na katanungan sa sariling gawa ng mga mananaliksik. Ang pag-aaral na ito ay gumagamit ng MiniTab Statistical Software na ginagamitan ng mga kasangkapan na mean, standard deviation at t-test. Ang mga natuklasan ay nagpapakita na ang Semantic Map ay epektibong interbensyon na napapalawak ang bokabularyo ng mga mag-aara pagdating sa Filipino. Inirerekomenda ang mga guro na maglaan ng mga karagdagang aktibidad na may kaugnayan sa Semantic Map na nagtataguyod ng pakikilahok at kumpiyansa ng mga mag-aaral.

KEYWORDS: Filipino, kasanayan sa wika, limitadong bokabularyo, semantic map, visual na pag-uugnay

I. CONTEXT AND RATIONALE

Sa isang pampublikong paaralan, partikular na sa ika-pitong baitang, ang isyu ng limitadong bokabularyo sa Filipino ang pangunahing problema na nangangailangan ng pansin. Ang mga obserbasyon ay nagpapakita na maraming mga mag-aaral ang nahihirapang magpahayag ng kanilang sariling saloobin at opinyon sa mga bagay-bagay, pasalita man ito o pasulat (Akyol, 2019). Ang ilang mga dahilan sa likod ng limitadong bokabularyo ay kinabibilangan ng kahirapan at kawalan ng karanasan sa makabuluhang pag-uusap, pagtuturo ng bokabularyo, at mahinang pagbabasa. Bilang resulta ng limitadong bokabularyo, nahihirapan ang mga mag-aaral sa pagiging matatas sa pagsasalita sa wika, sa mga pamantayang pagsusulit, at sa pagbabasa sa pangkalahatan (Sangia, 2022).

Ang pag-usbong ng makabagong teknolohiya ay nagbunga din ng paglitaw ng mga makabagong salita na nagkaroon ng malaking epekto sa mahigit 100 wika sa Pilipinas. Ayon sa Komisyon sa Wikang Filipino, mayroong 130 na katutubong wika sa Pilipinas at ang ilan dito ay namamatay na. Opisyal nila itong ipinahayag noong ika-29 ng Hulyo 2022 sa *Philippine Information Agency Auditorium*, Diliman, Lungsod Quezon. Ang modernisasyon ay isang dahilan kung bakit maraming Pilipino ang nakakaligtaang gamitin ang wikang Filipino maging ang mga katutubong wika. Dulot nito, karamihan sa mga Pilipinong mag-aaral ay walang sapat na kaalaman sa bokabularyong Filipino.

Ang bokabularyo ay pinakamahalaga sa lengguwahe at may kritikal na kahalagahan sa karaniwang mag-aaral ng wika (Tizon, 2009). Ang *National Reading Panel of the National Institution of Child and Human Development* ay natukoy na ang instraksyong bokabularyo ay mahalaga para sa pangangailangan ng mga mag-aaral upang mapaunlad ang abilidad sa pagbasa (Baumann, 2012). Ang pagkukulang sa kakayahan sa bokabularyo ay maaring magdulot ng paghihirap ng mag-aaral sa pagtanggap at pagbuo ng wika kahit gaano pa man kagaling ang mag-aaral sa pagbuo ng balarila, pagkaayos ng pangungusap, at pagbigkas nito. Kung walang tamang salitang maaring gamitin upang maipahayag ang mensahe, walang mangyayari na maayos na komunikasyon (Ming Wei, 2009).

Ang Semantic Map ay isang makabagong estratehiya sa pagtuturo na nagpapadali ng pag-unawa at pagpapalawak ng bokabularyo sa pamamagitan ng visual na pag-uugnay ng mga salita at konsepto. Ang ganitong pamamaraan ay nag-uudyok sa mga mag-aaral na mas aktibong matuto at magamit ang kanilang natutunan sa iba't ibang

konteksto, na nagreresulta sa mas matatag at organisadong sistema ng kaalaman (*TPLS Academy Publication*). Ipinakita rin sa mga pag-aaral na ito na ang paggamit ng Semantic Maps ay hindi lamang nagpapabuti sa bokabularyo kundi pati na rin sa kabuuang kasanayan sa wika ng mga mag-aaral (*TPLS Academy Publication*).

Bagama't maraming pag-aaral sa bokabularyo ng mga mag-aaral, karamihan sa mga ito ay may kaugnayan sa Ingles at kakaunti ang may kaugnayan sa Filipino. Dahil dito, at sa mga nakitang problema, naisipan ng mga mananaliksik na magsagawa ng pag-aaral sa bokabularyo ng Filipino sa mga mag-aaral. Ang kasalukuyang pag-aaral ay naglalayon na bumuo at palawakin ang bokabularyo ng mga mag-aaral at matukoy kung ang paggamit ng "*semantic map*" bilang isang interbensyon ay may malaking tulong sa pagpapalawak at nagpapabuti ng bokabularyo sa Filipino sa mga mag-aaral. Ang mga resulta sa pag-aaral na ito ay makatutulong sa mga mag-aaral sa Junior High School na mapalawak ang kanilang bokabularyo, mga kakayahan sa pag-aaral, at makakatulong sa mga guro na mapabuti ang kanilang mga kakayahan sa pagtuturo.

II. INTERBENSYON

Gagamitin ng mga mananaliksik ang *semantic map* upang mapalawak ang bokabularyo sa Filipino ng mga mag-aaral. Isa sa mga paraan ay ang paggamit ng *semantic map* sa pagtuturo ng bokabularyo. Ang paraang ito ay may ilang mga benepisyo sa pagtuturo dahil nakakatulong ito sa mga mag-aaral na magkaroon ng kategorya sa mga salita, sa teksto, sa pagbabasa, o sa pamamagitan ng biswalisasyon (Duffy, 2009). Ang kahalagahan ng estratehiya ay nagpapakilos sa mga mag-aaral na buhayin ang kanilang mga pang-unawa upang matutunan ang lubos na espesyalisadong bokabularyo sa iba't ibang larangan (Bear, 2011).

Ang *semantic mapping* ay isa sa pinakamakapangyarihang paraan ng pagtuturo ng bokabularyo dahil ito ay nakakapagtawag-pansin ng mga mag-aaral sa pag-iisip tungkol sa mga relasyon ng mga salita. (Graves, 2008). Ang *semantic mapping* ay ang nagpapalalim ng pagsusuri sa isang bagay hinggil sa kahulugan nito (Barcroft, 2004). Ang *semantic mapping* ay maaaring gamitin bilang isang kasangkapan para sa pagtuklas ng konseptuwal na ugnayan sa pagitan ng mga aytem sa bokabularyo.

Hakbang sa Paggamit ng Semantic Map

Unang hakbang- Pumili ng Paksa

Pumili ng isang paksa na nais bigyang-diin o pag-aralan. Maaaring ito ay isang konsepto, ideya, proyekto, o anumang bagay na nais mong pagtuunan ng pansin.

Ikalawang hakbang- Itala ang Pangunahing Konsepto

Isulat ang pangunahing konsepto o ideya sa gitna ng papel. Ito ang sentro ng iyong semantic map at naglalarawan ng pangunahing paksa.

Ikatlong hakbang- Magdagdag ng Subkonsepto

Isulat ang mga subkonsepto o mga ideya na nauugnay sa pangunahing konsepto. Ito ay maaaring mga detalye, aspeto, o mga kaugnay na konsepto na nagpapalawak at naglililaw sa pangunahing paksa.

Ikaapat na hakbang- Gumawa ng Koneksyon

Gumuhit ng mga linya o sirkulo na nag-uugnay sa pangunahing konsepto sa bawat subkonsepto. Ito ay nagpapakita ng mga relasyon at koneksyon sa pagitan ng mga ideya.

Ikalimang hakbang- Rebyuhin at I-revise

Tingnan ang iyong semantic map at suriin kung ito ay nagpapakita ng maayos na pagkakasunud-sunod ng mga ideya at kung may mga detalye na maaaring idagdag o i-adjust.

Layunin ng Pananaliksik

Ang pag-aaral na ito ay naglalayong matukoy ang epektibong paggamit ng Semantic Map sa pagpapahusay ng bokabularyo ng mga mag-aaral sa Filipino.

Sinasagot nito ang partikular na tiyak na layunin:

1. Natutukoy akademikong pagganap ng mga mag-aaral bago gamitin ang semantic map.
2. Natutukoy ang akademikong pagganap ng mga mag-aaral pagkatapos gamitin ang semantic map.
3. Nasusuri ang makabuluhang pagkakaiba sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral bago at pagkatapos gamitin ang semantic map.
4. Natutukoy ang iba pang kasanayan na napahusay o napaunlad pagkatapos maisagawa ang interbensiyon na semantic map.

III. MGA TANONG SA PANANALIKSIK

Sa pag-aaral na ito, ang mga mananaliksik ay gumamit ng *Semantic Map* bilang interbensiyon sa pagpapalawak ng bokabularyo sa Filipino ng mga mag-aaral sa ika-pitong baitang sa akademikong taon ng 2023-2024.

Partikular na ang pag-aaral na ito ay naglalayong sagutin ang mga sumusunod na katanungan:

1. Ano ang akademikong pagganap ng mga mag-aaral sa Baitang 7 sa Filipino bago ang paggamit ng *semantic map*?
2. Ano ang akademikong pagganap ng mga mag-aaral sa Baitang 7 sa Filipino pagkatapos gamitin ang *semantic map*?
3. Mayroon bang makabuluhang pagkakaiba sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral bago at pagkatapos gamitin ang *semantic map*?
4. Ano ang iba pang kasanayan sa pagkatuto ang napahusay o napaunlad pagkatapos maisagawa ang interbensiyon na *semantic map*?

IV. PAMAMARAAN SA PANANALIKSIK

Disenyo ng Pananaliksik. Ang pananaliksik na ito ay gumamit ng *Classroom-based Action Research design*. Ang *Classroom-based Action Research* ay isang paraan ng inilapat na pananaliksik na ginagamit ng mga guro sa loob ng silid-aralan. Ito ay napatunayang mahalaga para sa pagtugon sa mga hamon na nakatagpo sa panahon ng proseso ng pagtuturo at pagkatuto (Pasaribu et al., 2021). Ang *action research* ay nakatuon sa isang praktikal na diskarte sa paglutas ng problema sa isang agarang pag-aalala, gamit ang isang *reflective cyclic* na proseso (Brown & Opie, 2019).

Lugar ng Pag-aaral. Ang pag-aaral na ito ay isasagawa sa isang Paaralan sa Sekundaryang Pampubliko na Bahagi ng DepED (Department of Education), na matatagpuan sa bahagi ng kalungsod sa Ozamis City, Misamis Occidental. Ang paaralan ay sumusunod sa mga alituntunin at pamantayan na itinakda ng Kagawaran ng Edukasyon, na nagtatangi ng isang mataas na kalidad na edukasyon para sa mga mag-aaral nito. Sumusunod ang institusyon sa K-12 Kurikulum, na itinataguyod sa lahat ng paaralan sa Pilipinas, na sumasaklaw mula sa kindergarten hanggang ika-12 baitang.

Bukod dito, iniaalok din nila ang isang espesyalisadong programa ng edukasyon, gaya ng inilalarawan sa DepEd Memorandum No. 149, s. 2011. Ang programang ito ay binuo upang mapalakas ang kakayahan ng mga mag-aaral sa pamamagitan ng pagtulong sa kanila na maunawaan ang kanilang mga lakas, sundan ang kanilang mga interes, at palaguin ang kanilang iba't ibang katalinuhan. Sa pamamagitan ng pag-aalok ng espesyalisadong edukasyon, layunin ng paaralan na sagutin ang iba't ibang pangangailangan at talento ng kanilang mga mag-aaral, na nagbibigay daan sa isang malawak at buong-pananaw na karanasan sa pag-aaral.

Mga Kalahok. Ang mga kalahok sa pananaliksik na ito ay ang mga mag-aaral sa asignaturang Filipino mula sa Grade 7 na naka-enrol sa Pasukan ng Taong-Akademiko: 2023-2024. Ang gagamitin na pamamaraan sa pagpili ng mga kalahok ay ang purposive sampling technique.

Mga Kagamitang Pananaliksik

A. Pen and Paper Test. Ito ay isang uri ng *written examination* na gagamitin ng pagsusulit o tanong na isinulat sa papel. Ang mga mag-aaral ay may sasagutan na katanungan na naglalayong suriin ang kasanayan nila sa Filipino, lalo na sa aspeto ng kanilang bokabularyo. Ang resulta ng pagsusulit ay binigyan ng interpretasyon sa pamamagitan ng eskala na makikita sa ibaba:

Continuum Interpretasyon

28-30 *Outstanding (O)*

24-27 *Very Satisfactory (VS)*

20-23 *Satisfactory (S)*

16-19 *Fairly Satisfactory (FS)*

-15 *Did not Meet Expectations (DNME)*

B. Banghay- Aralin. Ang mga mananaliksik ay bumuo ng isang banghay-aralin na tumalakay sa mga pangyayari sa Ibong Adarna. Bago ang pagpapatupad, ang banghay-aralin ay sumailalim sa masusing pagsusuri ng katuwang na guro na sinundan ng rebisyon ng mga mananaliksik. Isinagawa ito sa Ozamiz City National High School, partikular na sa Grade 7- Mt. Canlaon.

C. Semantic Map na Interbensiyon. Ang interbensiyon na ito ay gagamitin ng mananaliksik upang matulungan sa pagpapalawak ng bokabularyo ang mga mag-aaral sa Filipino sa baitang 7.

D. Pakikipanayam sa mga Mag-aaral. Nang maisagawa ng mga mananaliksik ang interbensyon na semantic map, sinunod ang pakikipanayam ng mga mananaliksik sa mga saloobin at pananaw ng mga mag-aaral sa paggamit semantic map. Isinagawa ang pakikipanayam sa pamamagitan ng harap-harapang interaksyon sa mga mag-aaral.

Pagkolekta ng Datos

A. Pre-Implementation Phase

Ang mga mananaliksik ay humingi ng pahintulot sa punong-guro ng Ozamiz City National High School na magsagawa ng pag-aaral. Sinimulan ng mga mananaliksik ang aktwal na pangongolekta ng datos pagkatapos lamang makuha ang mga kinakailangang permiso. Upang masuri ang bokabularyo ng mga mag-aaral sa Filipino, isang *pretest* ang isinagawa. Ang mga pagtatasa at aktibidad ay inihanda rin sa bahaging ito batay sa mga ginawang kagamitang panturo, banghay-aralin, at *PowerPoint presentation* ng mga guro.

B. Implementation Phase

Ginamit ng mga mananaliksik ang *semantic map* bilang motibasyon sa pagtatalakay ng mga kuwento sa aralin sa klase. Upang mahikayat ang interes ng mga mag-aaral na makisali sa aralin sa klase, ang mananaliksik ay gumamit ng *semantic map* upang mapalawak ng mga mag-aaral ang kanilang bokabularyo. Ang mga detalyadong panuto ay ibinigay rin sa mga mag-aaral tungkol sa paggamit o pagpunan ng *semantic map* para sa mga gawain at pagtatasa.

C. Post-Implementation Phase

Pagkatapos ng isang buwan ng pagpapatupad ng interbensiyon, isang *posttest* ang ibinigay upang malaman kung gaano kalaki ang napagbuti ng mga mag-aaral sa kanilang mga kasanayan sa bokabularyo sa Filipino.

Etikal na Konsiderasyon

Upang mapanindigan ang etikal na aspeto ng pag-aaral na ito, hiniling ng mananaliksik ang boluntaryong pakikilahok ng mga respondente. Ipinaalam sa mga respondente ang layunin ng pag-aaral at tiniyak sa kanila na ang kanilang pakikilahok ay hindi makakasama sa kanila sa anumang paraan. Inuna ng mga mananaliksik ang paggalang sa dignidad ng mga respondente. Tiniyak din ang proteksyon ng *privacy* ng mga respondente, kompidensiyalidad ng datos ng pananaliksik, at hindi ipinakilala ang mga mag-aaral. Higit pa rito, iniwasan ng mga mananaliksik ang panlilinlang at pagmamalabis tungkol sa mga layunin ng pananaliksik; at dineklarang walang mga kaakibat, pinagmumulan ng pagpopondo, at mga potensyal na salungat ng interes. Ang anumang komunikasyon tungkol sa pananaliksik ay ginawa nang may *transparency* at iniwasan ang anumang mapanlinlang na impormasyon at maling interpretasyon ng mga pangunahing matutuklasan sa datos. Sa wakas, hiniling ng mananaliksik sa mga respondente na lumagda sa *informed consent* bilang patunay ng kanilang pagpayag na lumahok.

Pagsusuri ng Datos. Ang mananaliksik ay magbibilang ng deskriptibong estadistika upang malaman ang *mean*, *standard deviation* at *t-test* ng antas ng pagganap bago at pagkatapos ng pagpapatupad ng *semantic map*. Para sa pagsusuri at interpretasyon ng datos, gagamitin ang *Minitab software*. Ang *Minitab* ay isang estadistikang software na nag-aalok ng kumpletong set ng mga tool para sa pagsusuri ng datos at estadistikang visualisasyon, na nagbibigay daan sa matibay na mga pananaw at may-kaalaman na paggawa ng desisyon sa pananaliksik at iba't ibang larangan. Bukod dito, gagamitin ng mga mananaliksik ang isang Kwantitatibong pamamaraan sa pagkuha ng datos sa pamamagitan ng *pre-test* at *post-test* na mga pagsusuri, na may kasamang iba pang suplemento.

V. RESULTA AT DISKUSYON

Sa paggamit ng *Semantic Map* na interbensiyon sa pagpapalawak ng bokabularyo ng mga mag-aaral. Ang mga mag-aaral sa Baitang 7 ay napabuti ang kanilang pagganap sa silid-aralan. Sa pamamagitan ng pagsusuri sa mga resulta ng *pre-test* at *post-test* ng mga mag-aaral sa ika-7 na baitang, ang makabuluhang puna at mga direksyon para sa mas mahusay na pagtuturo ay ibinigay sa mga guro.

Akademikong Pagganap ng mga Mag-aaral Bago

Gamitin ang Semantic Map

Ang talahanayan 1 ay nagpapakita ng akademikong pagganap ng mga mag-aaral sa Baitang 7 sa Filipino bago gamitin ang *Semantic Map*. Ipinakikita ng kabuuang pagganap na ang karamihan ng mga mag-aaral ay hindi nakamit ang inaasahan na may kabuuang mean na 20.313 at standard deviation na 3.542.

Nangangahulugan ito na karamihan sa mga mag-aaral sa Baitang 7 ay may mababang kasanayan sa bokabularyo. Ang mga mag-aaral ay hindi nakakuha ng matataas na marka sa panahon ng *pre-test* dahil sa iba't ibang salik. Sila ay nalilito o hindi maintindihan ang salita dahil ang kanilang pag-unawa sa konsepto o kahulugan nito ay hindi malinaw o naninibago sila sa mga salitang kanilang nabasa sa pagtataya.

Ang pagbabasa ay isang pangunahing paraan ng pagkuha ng impormasyon at mahalagang sangkap sa pag-unlad ng sarili at pagtatamo ng kaalaman. Ito ay isang mahalagang kasanayan at dinamikong aktibidad na nangangailangan ng makabuluhang pakikipag-ugnayan sa pagitan ng mambabasa at ng manunulat. Sa proseso ng pagbasa, kasama ang kakayahang maunawaan ang visual na impormasyon at iugnay ito sa mga tunog at hugis upang makabuo ng kahulugan (Sabag, 2023).

Ang kasanayan sa bokabularyo ng mga mag-aaral sa matataas na baitang ay madalas na nakakadismaya, lalo na sa asignaturang Filipino (Ratonel, 2019). Ito ay madalas na lumilitaw kapag ipinapakilala ang isang maikling kuwento sa klase, kung saan ang mga hindi pamilyar na salita ay humahadlang sa proseso ng pagbasa. Ang ganitong sitwasyon ay nakakaapekto sa pag-unawa ng mga mag-aaral sa kanilang binabasa, lalo na kung hindi binibigyang-pansin ang mga salitang ito. Ang kaalaman sa bokabularyo ay may direktang epekto sa antas ng interes ng mga mag-aaral sa pagbabasa. Kung hindi nila nauunawaan ang mga salita sa kanilang binabasa, maaaring mawalan sila ng interes (Ferrer, 2019). Ang pag-unawa sa mga bagong salita ay isang pangunahing kasanayan sa pag-aaral ng wika, dahil ito ay nagpapahintulot sa mga mag-aaral na ipahayag ang kanilang sarili nang tumpak at mabisa (Georgiou, 2023). Subalit, ang kawalan ng kakayahang maunawaan ang mga bagong salita ay maaaring magdulot ng hindi magandang pagganap sa mga pagtatasa sa pag-aaral.

Samakatuwid, napakahalaga para sa mga guro na gumamit ng mga epektibong estratehiya upang itaguyod ang pagkuha at pag-unawa ng bagong bokabularyo nang mahusay. Upang matulungan ang mga mag-aaral na matuto ng mga bagong salita, maaaring gumamit ang mga guro ng iba't ibang taktika. Isa sa mga ito ay ang paggamit ng kontekstwal at biswal na tulong, tulad ng mga larawan, ilustrasyon, o mga salaysay na nauugnay sa mga bagong salita. Ang mga kagamitang ito ay tumutulong sa mga mag-aaral na magbuo ng mga koneksyon sa pagitan ng mga bagong salita at ng mga ideyang naitatag na, na nagpapadali sa pag-alala ng bagong impormasyon.

Talahanayan 1

Akademikong Pagganap ng mga Mag-Aaral sa Baitang 7 sa Filipino Bago ang Paggamit ng Semantic Map

Performance	Frequency	Percentage	M	SD
Fairly Satisfactory	1	3.03	30.00	-
Did Not Meet Expectation	32	96.97	20.313	3.542
Overall Performance	33	100	20.61	3.87

Note: Scale: 42-50 (Outstanding); 38-41 (Very Satisfactory); 34-37 (Satisfactory); 30-33 (Fairly Satisfactory); 1-29 (Did Not Meet Expectations)

Akademikong Pagganap ng mga Mag-aaral Pagkatapos Gamitin ang Semantic Map

Sa talahanayan 2 ay naglalarawan ng pagganap ng mga mag-aaral sa baiting 8 pagkataps ng paggamit ng Semantic Map. Ang talahanayan ay naglalahad ng mga antas ng retensyon, poryento, mga mean (M), at mga standard deviations (SD) ng pagganap ng mga mag-aaral.

Ipinapakita sa talahanayan 2 ang akademikong pagganap ng mga mag-aaral pagkatapos gamitin ang Semantic Map. Makikita sa kabuuang datos sa ibaba ang mean score na 35.45 at may standard deviation na 6.01. Ang interpretasyon ng datos na ito ay ang pagganap ng mga mag-aaral sa post-test ay itinuturing na may antas ng kasanayan na 100%.

Ibig sabihin nito, lahat ng mga mag-aaral ay nakapagpabuti at nakapagpalawak ng kanilang kasanayan sa bokabularyo. Ang kanilang kakayahan na magbigay ng mga salitang maiuugnay sa isang ibinigay na salita ay napahusay. Ipinapakita ng mga resulta na ang interbensyon gamit ang *semantic map* ay may positibong epekto sa pagpapahusay ng bokabularyo ng mga mag-aaral, na humahantong sa makabuluhang pagpapalawak ng kanilang bokabularyo.

Ang akademikong pagganap ay isang kritikal na aspeto ng pag-aaral na nag-aambag sa pagpapalawak ng kaalaman at kasanayan. Bukod dito, ang pagsubaybay sa akademikong pagganap ay tumutulong upang mapanatili ang integridad at kahusayan sa larangan ng edukasyon (Alhassan, 2020). Sa pagpapabuti ng akademikong pagganap at pag-unlad ng kasanayan sa bokabularyo ng mga mag-aaral, ang paggamit ng *semantic map* ay nagbigay-daan

upang mapahusay at mapaunlad ang kanilang bokabularyo. Ito ay hindi lamang nakakatulong sa mga mag-aaral na palawakin ang kanilang bokabularyo, kundi pinapabuti rin ang kanilang pagbaybay at pagkilala sa mga salita. Angkop rin ang mga salitang kanilang magagamit sa pagpapahayag ng saloobin at sa pagbuo ng mga kasanayan sa kritikal na pag-iisip. Ang pamamaraan na ito ay isang mahusay na paraan upang hikayatin ang mga mag-aaral sa isang masaya at mapaghamong paraan, na naghihikayat ng aktibong pakikilahok at mabuting kompetisyon, na sa huli ay nagpapabuti ng kanilang akademikong pagganap (Ro, 2023).

Talahanayan 2

*Akademikong Pagganap ng mga Mag-Aaral sa Baitang 7 sa Filipino
Pagkatapos ang Paggamit ng Semantic Map*

Performance	Frequency	Percentage	M	SD
Outstanding (O)	5	15.15	43.400	1.342
Very Satisfactory (VS)	10	30.30	39.300	1.252
Satisfactory (S)	5	15.15	36.200	0.837
Fairly Satisfactory (FS)	7	21.21	32.000	1.000
Did Not Meet Expectation (DME)	6	18.18	25.833	1.941
Overall Performance	33	100	35.45	6.01

Note: Scale: 42-50 (Outstanding); 38-41 (Very Satisfactory); 34-37 (Satisfactory); 30-33 (Fairly Satisfactory); 1-29 (Did Not Meet Expectations)

Makabuluhang Pagkakaiba sa Akademikong Pagganap ng mga Mag-aaral Bago at Pagkatapos Gamitin ang Semantic Map

Batay sa talahanayan 3 ay nagpapakita ng makabuluhang pagkakaiba sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral bago at pagkatapos gamitin ang Semantic Map. Ang mean na pagganap bago gamitin ang Semantic Map ay 20.61 (SD = 3.87), habang ang mean na pagganap pagkatapos gamitin ang Semantic Map ay 35.45 (SD = 6.01). Ang t-value na 26.72 na may p-value na 0.000 ay nagpapakita ng mataas na makabuluhang pagkakaiba, na nagresulta sa pagtanggig sa null hypothesis (H_0).

Ang mga estratehiya sa pagtuturo ng bokabularyo ay mahalaga upang matulungan ang mga mag-aaral na maunawaan at matandaan ang mga salitang kanilang natutunan sa pag-aaral ng wika. Ang bokabularyo ay isa sa pinakamahalagang aspeto sa pag-aaral ng wika at pag-unlad ng komunikasyon (Remo, 2022). Lahat ng iba pang kasanayan gaya ng pagbasa, pagsulat, pagsasalita, at pakikinig ay nakabatay sa bokabularyo. Ang mga mag-aaral na may malawak na bokabularyo ay may mas malaking saklaw ng mga konsepto at salita na maaari nilang gamitin sa iba't ibang paraan (Geden, 2021). Sa kabilang banda, ang kakulangan sa tamang bokabularyo ay nagiging hadlang sa ganap na pag-unawa ng mga konsepto. Ang limitadong kaalaman sa bokabularyo ay nagpapahirap sa pag-unawa at produksyon ng wika (Akyol, 2019).

Nagiging mas epektibo ang pagkatuto at pag-unlad ng bokabularyo ng mga mag-aaral kapag gumagamit ng mga makabagong paraan sa pagtuturo tulad ng mga laro. Ang epekto ng mga laro, lalo na sa panahon ng teknolohikal na rebolusyon, ay hindi mapapantayan (Bondaug, 2021). Kaya't mahalaga ang paglikha ng mga materyales na nakabatay sa laro upang mapabuti at mapaunlad ang bokabularyo at akademikong pagganap ng mga mag-aaral (Hashemi, 2021). Ang pagganyak sa pamamagitan ng mga kagamitang panturo ay isang susi sa matagumpay na pagganap sa akademiko ng mga mag-aaral (Partovi, 2019).

Sa ganitong paraan, ang pagkatutong nakabatay sa laro ay tunay na nakakatulong sa pag-unlad at pagpapalawak ng bokabularyo ng mga mag-aaral. Ang ganitong paraan ng pagkatuto ay nagpapanatili ng kanilang interes at nagbibigay-daan para sa aktibong pakikilahok sa mga nakakatuwang gawain. Nagkakaroon ang mga mag-aaral ng pagkakataong makibahagi, makipag-ugnayan, magsiyasat, at subukan ang iba't ibang bagay sa kanilang kapaligiran. Mahalaga para sa mga mag-aaral na magkaroon ng malawak na bokabularyo dahil nakakatulong ito sa malinaw at epektibong pagpapahayag ng mga ideya, emosyon, at opinyon. Pinapabuti rin nito ang kanilang kakayahang makipagtalastasan sa mga tao mula sa iba't ibang lugar at kultura, dahil sa tamang paggamit ng mga salita sa konteksto. Bukod dito, nakakatulong din ito sa pagtugon sa mga pangangailangan ng mga trabahong nangangailangan ng mataas na antas ng pagsasalita, tulad ng mga abogado, guro, at manunulat. Sa kabuuan, ang

malawak na bokabularyo ay hindi lamang nagpapalawak ng kaalaman ng mga mag-aaral, kundi nakakatulong din sa pagpapabuti ng kanilang akademikong pagganap.

Talahanayan 3

Makabuluhang Pagkakaiba sa Akademikong Pagganap ng mga Mag-Aaral Bago at Pagkatapos Gamitin ang Semantic Map

Variables	M	SD	t-value	p-value	Decision
Bago ang Paggamit ng Semantic Map	20.61	3.87	26.72	0.000	Reject Ho
Pagkatapos ang Paggamit ng Semantic Map	35.45	6.01			

Ho: Walang makabuluhang pagkakaiba sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral bago at pagkatapos gamitin ang semantic map.

*Note: Probability Value Scale: ** $p < 0.01$ (Highly Significant); * $p < 0.05$ (Significant); * $p > 0.05$ (Significant); $p > 0.05$ (Not Significant)*

Mga Pangunahing Pagpapaunlad na Naganap Matapos Gamitin ang Interbensiyon na Semantic Map

Aktibong pakikilahok sa klase

Napansin ng guro ang malaking pagbabago sa aktibidad ng mga mag-aaral sa mga talakayan matapos ipatupad ang interbensiyon sa pagpapalawak ng bokabularyo. Sa simula, kakaunti lamang ang sumasali dahil limitado ang kanilang kaalaman sa mga salitang kaugnay sa paksa. Subalit sa paggamit ng semantic map, naging masigla ang pakikilahok ng mga mag-aaral at madali silang nakakasulat ng mga salitang may kaugnayan sa itinakdang paksa. Makikita na maraming mag-aaral ang nagtataas ng kamay upang magbahagi ng mga salita. Ipinapakita nito ang kanilang interes na mapaunlad at palawakin ang kanilang bokabularyo sa Filipino. Sa pamamagitan ng aktibong pakikilahok at paggamit ng semantic map, nagkaroon sila ng kakayahang maunawaan at gamitin ang mga salitang ito nang wasto. Ayon ito sa mga sinabi nina Kalahok 5, 17, at 23.

"Ang semantic map ay isang mahusay na interbensiyon dahil nagawa nitong gawing mas masaya ang aralin, kaya halos lahat kami ay nais sumagot." (P5)

"Hindi naging boring ang klase nang gamitin ng guro ang semantic map sapagkat naganahan kaming sumagot at natuto rin kami ng mga bagong salita." (P17)

"Dahil sa interbensiyon na semantic map, nakita ko na lahat kami ay naging interesado at nag-uunahan sa pagsusulat ng mga salitang naiisip namin." (P23)

Ang *semantic mapping* ay isang makapangyarihang kasangkapan na tumutulong sa pag-aayos at pag-unawa ng kaalaman (Joseph D. Novak). Sa pamamagitan ng biswal na pagpapakita ng mga ugnayan sa pagitan ng mga konsepto, nakakatulong ito sa mga mag-aaral na maunawaan ang mga koneksyon at mapalalim ang kanilang pag-unawa." Ang pahayag na ito ay nagpapakita kung paano ang semantic map ay maaaring magamit upang mapahusay ang pagkatuto ng mga estudyante sa pamamagitan ng pag-organisa ng impormasyon at pagpapakita ng mga koneksyon sa pagitan ng mga konsepto. Ang paggawa ng semantic map ay isang interaktibong proseso na hinihikayat ang aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral. Sa pamamagitan ng pagdagdag ng mga salita at konsepto, mas nagiging aktibo sila sa talakayan.

Pagpapahayag ng Sariling Opinyon

Ang kakayahan sa tamang paggamit ng malawak na bokabularyo ay nagbibigay daan sa mga mag-aaral na maging mas malikhain at malaya sa pagpapahayag ng kanilang sariling opinyon. Sa pagkakaroon ng sapat na kaalaman sa iba't ibang salita at pagsasalita, mas handa silang ipahayag at depensahan ang kanilang mga pananaw at opinyon. Ang kabuuang pahayag ng mga mag-aaral ay sumasalamin sa mga sumusunod:

"Ang semantic map ay nagpapakita sa amin ng kahalagahan ng pagiging maayos at organisado sa pag-aaral, na nagreresulta sa mas mahusay na pagtanggap at paggawa ng mga gawain". (P11).

"Dahil sa semantic map, naging mas magaling kami sa pagbibigay ng mga halimbawa at pagkukwento, kaya't mas mahusay na rin kami sa pagpapaliwanag ng mga salita". (P19)

"Ang semantic map ay nakatutulong sa pagpapalawak ng aming bokabularyo at pag-unawa sa mga bagong salita o konsepto na aming natutunan". (P25)

“Natutunan namin kung paano ayusin ang aming mga isipan sa pamamagitan ng pagkokonekta sa semantic map. Kaya ngayon, mas maayos na namin nauunawaan ang mga bagay”. (P31)

Ang kakayahan sa paggamit ng malawak na bokabularyo at ang tamang pagpapahayag ng mga salita ay nagbibigay daan sa mga mag-aaral na maging mas malikhain at malaya sa pagpapahayag ng kanilang sariling opinyon (Roxas, 2019). Sa pamamagitan ng sapat na kaalaman sa mga salita at iba't ibang estratehiya sa pagsasalita, sila ay handang ipahayag at depensahan ang kanilang mga pananaw at opinyon. Bukod dito, ang pag-unawa sa tamang paggamit ng mga salita sa iba't ibang uri ng teksto ay nagbibigay sa kanila ng kakayahan na maipahayag ang kanilang opinyon sa isang maayos at lohikal na paraan. Sa pamamagitan ng pagkakaroon ng kaalaman sa kasanayan ng pagsusulat tulad ng pagbuo ng mga argumento, pagbibigay ng mga suportang ebidensya, at paggamit ng mga tamang pangungusap, mas nagiging malinaw at makatotohanan ang kanilang pahayag (De Leon, 2019).

Ang pagpapahayag ng sariling opinyon ay isang mahalagang kasanayan na nagpapalawak ng pag-iisip at pagkaunawa ng mga mag-aaral. Ito ay nagbibigay sa kanila ng pagkakataon na maging aktibo at makilahok sa mga diskusyon, proyekto, at iba't ibang aktibidad na naglalayong palawakin ang kanilang pang-unawa sa mundo at lipunan (Parba, 2021). Kaya't sa pamamagitan ng pagpapahayag ng kanilang opinyon, sila ay nagiging aktibong bahagi ng lipunan at may boses na maaaring makaimpluwensiya sa iba.

Pagkatuto ng mga bagong salita

Ang mga mag-aaral ay nagpapakita na kanilang naihayag ang kanilang kakayahan sa pagkatuto ng mga bagong salita sa pamamagitan ng interbensiyon ng semantic map. Sa proseso ng pagbuo ng mga konsepto mapa, kanilang natatamo ang mas malawak na kaalaman sa iba't ibang mga salita at ang kanilang mga kahulugan, na nagreresulta sa paglawak ng kanilang bokabularyo. Bukod dito, ang kanilang aktibong paggamit ng mga bagong salita sa mga talakayan at presentasyon ay nagpapakita ng pag-unlad ng kanilang kumpiyansa sa paggamit ng wika. Sa ganitong paraan, ang kanilang interes sa pagbabasa ng iba't ibang uri ng babasahin ay nagbibigay sa kanila ng pagkakataon na mas marami pang matutunan at mauunawaan na mga bagong salita. Ito ang mga naibahagi ng mga kalahok para sa pagsisiyasat na ito.

“Dahil sa semantic map, mas nagiging malawak ang aming bokabularyo. Madalas naming nakakakita ng mga bagong salita at kahulugan sa mga ginagawang konsepto mapa”. (3)

“Napansin namin na mas may tiwala na kami sa aming sarili na gamitin ang mga bagong salita na natutunan namin mula sa semantic map sa aming mga talakayan at presentasyon sa klase”. (15)

“Sa pamamagitan ng semantic map, mas nahihimok kami na magbasa ng iba't ibang uri ng babasahin, na nagreresulta sa mas marami pang mga bagong salitang natutunan at naiintindihan naming”. (33)

Ang paggamit ng semantic maps ay nakakatulong sa pagpapalakas ng kumpiyansa ng mga mag-aaral sa paggamit ng bagong bokabularyo. Ang pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang mga mag-aaral na gumagamit ng semantic maps sa kanilang mga talakayan at presentasyon ay nagkakaroon ng mas mataas na kumpiyansa sa paggamit ng wika (Garcia, 2021). Ang kahalagahan ng semantic mapping sa pagpapalawak ng bokabularyo ng mga mag-aaral. Natuklasan na ang paggamit ng semantic map ay nagbibigay ng mas malawak na kaalaman sa mga salita at kahulugan, na nagreresulta sa paglawak ng bokabularyo ng mga mag-aaral (Cruz, 2021).

Ang semantic mapping ay nagpapalawak ng bokabularyo ng mga mag-aaral sa pamamagitan ng pagbibigay ng dagdag na motibasyon sa kanilang interes sa pagbabasa ng iba't ibang uri ng babasahin. Natuklasan na ang interes sa pagbabasa ay nagreresulta sa mas maraming pagkakataon na mas mapalawak ang kaalaman at pag-unawa sa mga bagong salita (Reyes, 2020). Ang regular na paggamit ng semantic map ay nagdudulot ng mas malalim na pag-unawa sa mga salita at nagbibigay ng kumpiyansa sa mga mag-aaral sa kanilang kasanayan sa wika (Santos, 2022).

Hypothesis:

Ang mga resulta ay nagpapakita na may malaking pagkakaiba sa pagitan ng mga marka ng *pretest* at *post-test* ng mga mag-aaral matapos gamitin ang interbensiyon na *Semantic Map*.

VI. Buod, Mga Natuklasan, Konklusyon, at Rekomendasyon

Buod

Ang pananaliksik na ito ay isinagawa upang suriin ang epekto ng paggamit ng Semantic Map sa pagpapalawak ng bokabularyo ng mga mag-aaral sa Filipino. Nilalayon ng pag-aaral na ito na tuklasin ang potensyal ng Semantic Map bilang isang mabisang interbensiyon para sa pag-unlad ng bokabularyo at pag-unawa ng mga mag-aaral.

Sa isang pampublikong paaralan, partikular sa ika-pitong baitang, natukoy na ang limitadong bokabularyo sa Filipino ay isang pangunahing isyu na nangangailangan ng agarang solusyon. Dahil dito, napagpasyahan ng mga mananaliksik na magsagawa ng isang pag-aaral na nakatuon sa bokabularyo ng mga mag-aaral sa Filipino. Ang layunin ng kasalukuyang pag-aaral ay bumuo at palawakin ang bokabularyo ng mga mag-aaral at tukuyin kung ang paggamit ng “semantic map” bilang interbensiyon ay makatutulong nang malaki sa pagpapabuti at pagpapalawak ng kanilang bokabularyo sa Filipino.

Mga Natuklasan

Ang mga sumusunod ay ang mga mahahalagang resulta sa pananaliksik:

1. Mababa ang akademikong pagganap ng mga mag-aaral sa pagtatasa bago gamitin ang *Semantic Map* na interbensiyon.
2. Ang akademikong pagganap ng mga mag-aaral ay nakakuha ng kabuuang puntos na napapabilang sa *Very Satisfactory (VS)* pagkatapos gamitin ang *Semantic Map* na interbensiyon.
3. Mayroong malaki at makabuluhang pagkakaiba sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral bago at pagkatapos gamitin ang *Semantic Map* na interbensiyon.
4. Mayroong pagpapabuti at kaunlaran na nakita matapos gamitin ang *Semantic Map* na interbensiyon.

Kongklusyon

Sa pangkalahatan, ang pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang paggamit ng *Semantic Map* ay isang epektibong pamamaraan upang mapahusay ang bokabularyo ng mga mag-aaral sa Filipino.

1. Ang paunang pagsusuri ng bokabularyo ng mga mag-aaral bago gamitin ang *Semantic Map* ay nagpapakita ng makabuluhang mga hamon, na nagpapahiwatig ng malinaw na pangangailangan para sa mga interbensiyon upang mapabuti ang kanilang bokabularyo sa Filipino.
2. Ang implementasyon ng *Semantic Map* ay nagresulta sa makabuluhang pagbuti ng bokabularyo ng mga mag-aaral sa Filipino, na ang mga marka ay nagbago mula sa mababa sa kasiya-siya patungo sa kahusayan. Ito ay nagpapakita ng pagiging epektibo ng *Semantic Map* bilang kasangkapan sa pagtuturo sa pagpapahusay ng bokabularyo ng mga mag-aaral sa Filipino.
3. Ang pagsusuring estadistikal ay lalong sumusuporta sa pagiging epektibo ng *Semantic Map*, na nagpapakita ng makabuluhang pagbuti sa bokabularyo ng mga mag-aaral. Sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga salitang maiuugnay o mailalarawan sa salitang nasa gitna, nagiging aktibo ang proseso ng pag-aaral at natututo ang mga mag-aaral ng mga bagong salita at mas napapalawak nila ang kanilang bokabularyo.
4. Ang *Semantic Map* ay hindi lamang nagpapabuti ng bokabularyo ng mga mag-aaral kundi nagpapataas din ng kanilang kasiyahan, pakikilahok, at kumpiyansa sa klase ng Filipino. Ang mga aktibidad na may kaugnayan sa semantic map ay tumulong sa mga mag-aaral na magkaroon ng mas mabuting pag-unawa sa mga salitang Filipino.

Rekomendasyon

Batay sa mga natuklasan at konklusyon ng pag-aaral, ang mga sumusunod ay ang mga rekomendasyon:

1. Para sa mga mag-aaral, upang matugunan ang limitadong bokabularyo sa Filipino ay maaari kayong magbasa ng mga aklat o di kaya’y mga akdang pampanitikan na siyang malaking tulong sa pagpapalawak ng bokabularyo.
2. Para sa mga Guro, ipagpatuloy ang paggamit sa interbensiyon na *Semantic Map* upang mas maging bihasa at malinang ang kanilang limitadong bokabularyo at bigyang tuon ang iba pang kwarter sa ibang baitang.
3. Inirekomenda sa mga paaralan na maaring maglaan ng regular na oras bawat linggo para sa mga aktibidad na gumagamit ng *Semantic map*. Maaaring ito ay isang bahagi ng klase kung saan ang mga mag-aaral ay bumubuo ng mga *Semantic map* batay sa mga bagong salitang natutunan nila sa kanilang aralin.
4. Inirekomenda sa ibang asignatura, na gumawa o maghanap ng iba pang interbensiyon na may malaking tulong sa paglinang ng bokabularyo ng mga mag-aaral.
5. Para sa mga susunod na mananaliksik, gamitin ang parehong interbensiyon na *Semantic Map* sa iba pang asignatura upang mas mapalawak ang bokabularyo ng mga mag-aaral.

VIII. TALASANGGUNIAN

Adipat, S., Laksana, K., Busayanon, K., Asawasowan, A., Adipat, B. (2021). Engaging Students in the Learning Process with Game-Based Learning: The Fundamental Concepts. *International Journal of Technology in Education*, 4(3), 542-552.

Akyol, H., & Boyaci Altinay, Y. (2019). Reading difficulty and its remediation: A case study. *European Journal of Educational Research*, 8(4).

- Alhassan, A., Zafar, B., & Mueen, A. (2020). Predict students' academic performance based on their assessment grades and online activity data. *International Journal of Advanced Computer Science and Applications*, 11(4).
- Arnold, S. (2019). *A Quantitative Descriptive-Comparative Study: The Relationship between Emotional Intelligence and Workplace Diversity* (Doctoral dissertation, University of Phoenix).
- Augusto, W. (2022). Correlation of students' level of reading comprehension in Filipino language and self-esteem. *Journal of Education Naresuan University*, 24(2), 345-359.
- Bruma, R. D. (2019). Kabisaan ng Strategic Intervention Material (SIM) sa Pagsulat sa Filipino 7. *Asia Pacific Journal of Multidisciplinary Research*, 7(1).
- Cruz, M.T.C. (2021). *Semantic Mapping: A Tool for Vocabulary Development*.
- Gemert, L. (2023). *Vocabulary Luau: The Interactive, Research-based Strategy for Teaching Academic Vocabulary*.
- Hashemi, A. (2021). The effects of using games on teaching vocabulary in reading comprehension: a case of gifted students. *Journal for the Education of Gifted Young Scientists*, 9(2), 151-160.
- Idulog, M. V., Gadiano, R., Toledo, E., Hermosada, M., Casaldon, H., Mariposa, M., ... & Bautista, R. (2023). Filipino Students' Reading Abilities: A Note on the Challenges and Potential Areas for Improvement. *International Journal of Education and Teaching Zone*, 2(2), 233-242.
- Lescano, R. (2019). View of the Students in Filipino Subject of Grade 7 in Lucsuhin National High School SY 2017-2018. *Ascendens Asia Journal of Multidisciplinary Research Abstracts*, 3(2K).
- Nilforoushan, S. (2012). The Effect of Teaching Vocabulary through Semantic Mapping on EFL Learner's Awareness of the Affective Dimensions of Deep Vocabulary Knowledge. *English Language Teaching*, 5(10), 164-172.
- Reyes, A.G. (2020). *The Impact of Semantic Mapping on Reading Habits and Vocabulary Expansion Among Students*.
- Sabag-Shushan, T., Katzir, T., & Prior, A. (2023). Assessment of emotion word vocabulary and its contribution to reading comprehension. *Applied Psycholinguistics*, 44(1), 29-50.
- Saavedra, A. (2020). Factors that contribute to the poor writing skills in Filipino and English of the elementary pupils. *International Journal on Innovation, Creativity and Change*.
- Santos, M. C. S. (2022). *The Impact of Semantic Mapping on Vocabulary Acquisition and Confidence in Language Use*.
- Udaya, M. (2002). Using semantic maps as a teaching strategy for vocabulary development. *European Journal of English Language Teaching*, 695).Gemert, L. (2023) *Vocabulary Luau: The Interactive, Research-based Strategy for Teaching Academic Vocabulary*.

APPENDICES

Appendix A

Researcher-made Test

Filipino 7

Pangalan: Baitang at Seksyon: _____

Paaralan: Petsa: _____

Guro: Puntos: _____

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang mga pahayag. Piliin ang titik ng tamang sagot.

1. Masining na pagsasama-sama ng mga pilin kaisipan sa mga taludtod na may sukat at tugma o malayang taludtoran.
a. Tula b. Sanaysay
c. Dula d. Maikling Kwento 1. ____
2. Sino ang itinuturing na tanyag na manunulat ng korido?
a. Juan dela Cruz b. Jose Rizal
c. Jose dela Cruz d. Jose Andres 2. ____
3. Ang tulang romansa ay nanggaling sa bansang _____.
a. Europa b. Gresya
c. Englatera d. Alemanya 3. ____
4. Ibigay ang pangalan ng tatlong prinsipal sa kaharian ng Berbanya?
a. Don Juan, Don Pedro, Don Diego
b. Don Pedro, Don Felipe, Don Marcos
c. Don Marco, Don Diego, Don Leo
d. Don Diego, Don Paulo, Don Fernan 4. ____
5. Ang ibong adarna ay isang uri ng _____.
a. Awit b. Epiko
c. Soneto d. Korido 5. ____
6. Ang bawat saknong ng korido ay binubuo ng ilang taludtod?
a. 2 b. 6
c. 4 d. 8 6. ____
7. Ang ibong adarna ay kilalang korido na napabantog at naibigang basahin ng mga Pilipino noong panahon ng mga _____.
a. Hapon b. Kastila
c. Amerikano d. Tsino 7. ____
8. Alin sa mga sumusunod ang hindi kabilang sa mga katangian ng isang korido?
a. Nagtataglay ng walong pantig sa bawat taludtod.
b. May mga tauhan ay may dugong bughaw.
c. Ang paksa na tungkol sa pakikipagsapalaran.
d. Ang mga pangyayari ay maaaring mangyari sa tunay na buhay. 8. ____
9. Sino ang namuno sa kahariang berbanya?
a. Haring Fernando b. Don Diego
c. Haring Salermo d. Don Pedro 9. ____
10. Kung nagbangis ka ma't nagsukab sa akin mahal ka ring lubha dini sa panimdim. Ano ang ibig sabihin ng salitang nagsukab?
a. Nanloko b. Nagsinungaling
c. Nagtaksil d. Nagyabang 10. ____
11. Di umano'y si Don Juan
bunso niyang minamahal
ay nililo at pinatay
ng dalawang tampalasan
Ano kaya ang motibo ng tauhan sa pagpatay ng dalawang tampalasan kay Don Juan?
a. labis na pagmamahal
b. labis na pag-aaruga
c. labis na pagkainggit
d. labis na pagkagalit 11. ____
12. Dahil dito'y nangayayat
naging parang buto't balat
naratay na't nababakas
ang dating ng huling oras.
Ano ang dahilan bakit naging parang buto't balat ang kinahinatnan ng haring ama?
a. sa sobrang galak b. sa sobrang pagkabahala
c. sa sobrang pagdadalamhati d. sa sobrang kawalan ng makakain 12. ____
13. Si Don Pedro'y tumalima sa
utos ng haring ama,
iginayak kapagdaka
kabayong sinakyan niya.

Bakit agad na sumunod si Don Pedro sa utos ng haring ama?

- a. dahil siya ang panganay na anak at gusto niyang gumaling ang kanyang ama
- b. dahil nais niyang mahirang na bayani ng kaharian
- c. dahil may pabuya siyang matatanggap
- d. dahil wala siyang mapagpilian 13. ____

14. Si Don Diego'y inatasang
hanapin ang naparawal,
ang prinsipe'y di sumuway
at noon di'y nagpaalam.

Sa iyong opinyon, tama kaya ang motibo ng may-akda dapat sumunod sa utos ng magulang ang anak?

- a. Oo, dahil ang pagsunod sa magulang ay marangal lamang na gawin ng mga anak.
- b. Oo, dahil walang mapagpilian ang anak kung hindi ang sumunod sa magulang.
- c. Hindi, dahil may Karapatan ang anak na tumanggi sa kanilang utos.
- d. Hindi, dahil hindi ito makatutulong sa buhay ng mga anak. 14. ____

15. Sa iyong palagay, totoo bang ikamamatay ng magulang na mawalay ang kaniyang anak?

- a. Oo, sapagkat hindi magagawa ng magulang ang mga bagay kung wala ang anak.
- b. Oo, sapagkat biyaya ng Panginoon ang anak para sa magulang
- c. Hindi, sapagkat walang kinalaman ang anak sa buhay nila.
- d. Hindi, sapagkat pabigat lamang ang anak. 15. ____

16. Ito ay ang dahilan para gawin ang isang bagay. Ito ay maaaring mangyari sa bugso ng pangangailangan o sadyang kagustuhan ng may gawa.

- a. Sariling Pananaw b. Motibo
- c. Pagbubuod d. Kasabihan 16. ____

17. Ano ang katangian ang ipinakita ni Don Juan batay sa Korido?

- a. Pagsuway sa magulang b. Paggalang at pagpapahalaga sa magulang
- c. Pagiging suwail na anak d. Pagiging madasalin 17. ____

18. Kung kayo ay isa sa mga anak ni Haring Don Fernando, gagawin niyo rin ba ang ginawa nina Don Pedro, Don Diego at Don Juan para lang mahanapan ng lunas ang sakit ng inyong ama?

- a. Oo, dahil handa kong gawin ang lahat para sa aking mga magulang
- b. Oo, dahil gusto ko itong gawin.
- c. Hindi, dahil magdadala lang ito sa akin ng kapahamakan.
- d. Hindi, dahil hindi ko naman sila mahal. 18. ____

19. Sino ang tumulong kay Don Juan upang mahuli ang ibong Adarna?

- a. Diwata b. Lobo
- c. Ermitanyo d. Kabayo 19. ____

20. Sino ang bunsong anak ni Don Fernando reyno ng kahariang Berbanya?

- a. Don Pedro b. Don Juan
- c. Don Diego d. Don Esmael 20. ____

21. Paano pinatunayan ni Don Juan ang pagmamahal niya sa kanyang kapatid?

- a. Ipinauwi niya ang ibon kina Don Pedro Don Diego
- b. Hiniling nia na patawarin ng hari ang mga kapatid
- c. Hindi na lang niya sinabi ang katotohanan sa hari
- d. Binalewala na lang niya ang kanyang kapatid 21. ____

22. Anong ginamit ni Don Juan sa paglalakbay para mahanap ang lunas sa sakit ng hari?

- a. Gumamit ng kabayo sa paghahanap ng lunas sa sakit ng hari
- b. Gumamit ng kabayo sa paglalakbay papuntang bundok tabor
- c. Hindi gumamit ng kabayo sa paglalakbay
- d. Sumakay ng Olikornyo para ihatid sa bundok tabor 22. ____

23. Anong katangian ang ipinakita ni Don Juan batay sa Korido?

- a. Pagsuway sa magulang b. Pagiging suwail na anak
- c. Paggalang at pagpapahalaga sa magulang d. Pagiging madasalin 23. ____

24. Alin sa mga sumusunod ang hindi kabilang sa katangian ng korido?

- a. Nagtataglay ng walong pantig sa bawat taludtod
- b. Ang mga tauhan ay may dugong bughaw
- c. May paksa na tungkol sa pakikipagsapalaran
- d. Ang pangyayari ay maaaring manguari sa totoong buhay. 24. ____

25. Ano ang mensaheng taglay noong tumulong si Don Juan sa matanda?

- a. Likas siyang maawain at mapagkawanggawa
- b. Alam niyang may matutulong ang matanda kaya ginawa niya ito

- c. Nais ni Don Juan ng gabay sa kaniyang misyon
- d. Maka-Diyos si Don Juan at mapalanginin 25. ____
- 26. Para sa akin, ang pagbabasa ng ibong Adarna ay ____.
- a. pag-aaksaya lamang ng oras
- b. hindi na napapanahon sa ating henerasyon
- c. makabuluhan maging sa kasalukuyang panahon
- d. Gawiing opsyonal na lamang 26. ____
- 27. Binibigkas ang ibong Adarna sa himig na mabilis o tinatawag ding ____.
- a. andante b. allegro
- c. adagio d. allargando 27. ____
- 28. Ano ang ibinigay ng hari kay Don Juan bago ito maglakbay?
- a. Salapi b. Bendisyon
- c. Pagkain d. Kabayo 28. ____
- 29. Ano ang ginawa ni Don Pedro at Don Diego kay Don Juan para makuha ang ibon?
- a. Binugbog b. Nilunod
- c. Itinali d. Binitag 29. ____
- 30. Ano ang nangyari pagkatapos gamutin ng matanda si Don Juan?
- a. Dinala niya ito sa kanyang bahay
- b. Tinuruan niya ito ng gumanti
- c. Pinabalik niya ito sa Berbanya
- d. Binigyan niya ito ng agimat 30. ____
- 31. Anong klaseng ibon ang ibong Adarna?
- a. Mahiwagang ibon
- b. Ibon ng karagatan
- c. Ibon ng kalikasan
- d. Ibon ng kabundukan 31. ____
- 32. Ano ang unang ginawa ni Don Juan nang makatagpo niya ang Ibong Adarna?
- a. Kumanta
- b. Nanalangin
- c. Nagsayaw
- d. Tumula 32. ____
- 33. Bakit hindi naaalisan ang sugat ni Don Juan?
- a. Dahil sa sakit ng kanyang ama
- b. Dahil sa pagmamahal niya sa kanyang mga kapatid
- c. Dahil sa sumpa ng Ibong Adarna
- d. Dahil sa kanyang katapatan 33. ____
- 34. Ano ang ginamit ni Don Juan upang mahuli ang Ibong Adarna?
- a. Lambat
- b. Tali
- c. Ginintuang pana
- d. Banal na tubig 34. ____
- 35. Ano ang naging parusa ni Haring Fernando kay Don Pedro at Don Diego?
- a. Ipinatapon sila sa kagubatan
- b. Ikinulong sila sa ilalim ng lupa
- c. Pinatawad sila ngunit pinarusahan sa ibang paraan
- d. Pinilit silang maglingkod sa kaharian ng magpakailanman 35. ____
- 36. Ano ang naging papel ng ermitanyo sa kuwento?
- a. Guro ni Don Juan
- b. Kalaban ng hari
- c. Tagapagturo ng mahika
- d. Tagapagligtas ni Don Juan 36. ____
- 37. Bakit naglakbay si Don Juan sa ibang kaharian?
- a. Para maghanap ng yaman
- b. Para magpakasal
- c. Para maghanap ng lunas sa sakit ng hari
- d. Para makipagdigma 37. ____
- 38. Ano ang nangyari sa kaharian matapos gumaling si Haring Fernando?
- a. Naging maligaya at mapayapa
- b. Naging magulo at magulo

- c. Naging masagana ngunit puno ng intriga
- d. Naging makapangyarihan ngunit may kaaway 38. ____
- 39. Anong klaseng pamahalaan ang mayroon sa Berbanya?
 - a. Demokrasya
 - b. Monarkiya
 - c. Aristokrasya
 - d. Diktadura 39. ____
- 40. Paano nakatulong ang kabayo sa paglalakbay ni Don Juan?
 - a. Nagbigay ng direksyon
 - b. Nagbigay ng pagkain
 - c. Nagbigay ng lakas
 - d. Nagbigay ng bilis sa paglalakbay 40. ____
- 41. Ano ang ginawa ng Ibong Adarna kapag kumakanta ito?
 - a. Nagsasabog ng liwanag
 - b. Naglalabas ng makukulay na balahibo
 - c. Nagpapagaling ng mga may sakit
 - d. Naglalabas ng tubig mula sa ilog 41. ____
- 42. Ano ang nangyari kay Don Juan pagkatapos siyang tulungan ng ermitanyo?
 - a. Nakabalik siya sa kaharian ng ligtas
 - b. Naging hari siya ng ibang kaharian
 - c. Nakatagpo siya ng kanyang tunay na pamilya
 - d. Nakahanap siya ng tunay na pag-ibig 42. ____
- 43. Ano ang simbolo ng Ibong Adarna sa kuwento?
 - a. Pag-asa at kaligtasan
 - b. Kapangyarihan at kayamanan
 - c. Pagmamahal at katapatan
 - d. Kaalaman at karunungan 43. ____
- 44. Bakit mahalaga ang pagpapatawad sa kuwento ng Ibong Adarna?
 - a. Dahil ito ang susi sa kaligayahan
 - b. Dahil ito ang susi sa kapangyarihan
 - c. Dahil ito ang susi sa kapayapaan
 - d. Dahil ito ang susi sa pag-unlad 44. ____
- 45. Anong uri ng aral ang ipinapakita ng kwento ng Ibong Adarna?
 - a. Pagiging sakim
 - b. Pagiging matapat at mapagpakumbaba
 - c. Pagiging marahas
 - d. Pagiging tuso at mapanlinlang 45. ____
- 46. Ano ang hiniling ng ermitanyo kapalit ng tulong kay Don Juan?
 - a. Kayamanan
 - b. Kapangyarihan
 - c. Kabutihan at paggalang
 - d. Lupa at titulo 46. ____
- 47. Ano ang kahalagahan ng Bundok Tabor sa kuwento?
 - a. Dito matatagpuan ang Ibong Adarna
 - b. Dito naninirahan ang hari
 - c. Dito nagtatago ang mga kaaway
 - d. Dito nakatago ang kayamanan ng kaharian 47. ____
- 48. Anong klaseng mga hayop ang tumulong kay Don Juan sa kanyang paglalakbay?
 - a. Mga ahas
 - b. Mga ibon
 - c. Mga lobo
 - d. Mga kabayo 48. ____
- 49. Ano ang nangyari kay Don Juan matapos siyang traydurin ng kanyang mga kapatid?
 - a. Siya ay namatay
 - b. Siya ay nakatakas
 - c. Siya ay gumaling at nagwagi
 - d. Siya ay nabilanggo 49. ____
- 50. Anong aral ang mapupulot sa kwento ng Ibong Adarna?
 - a. Ang pagiging tuso ay laging magwawagi

- b. Ang pagmamahal at pagtutulungan sa pamilya ang pinakamahalaga
- c. Ang kapangyarihan ay ang tunay na kaligayahan
- d. Ang kayamanan ay nagdadala ng kasamaan 50. ____

Appendix B

Sample of the Filled-Out Questionnaire

POST TEST

Pangalan: Shania Faith U. Mendoza Baitang/Seksyon: G-7 Mt. Canlaon
 Paaralan: OCNHS Ozamiz City NHS Petsa: May 9, 2024
 Guro: Bl. Mariette A. Hoyos Iskor: 47

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang mga pahayag. Piliin ang titik ng tamang sagot.

1. Masining na pagsasama-sama ng mga pilin kaisipan sa mga taludtod na may sukat at tugma o malayang taludtoran.

- a. Tula
- b. Sanaysay
- c. Dula
- d. Maikling Kwento

1. a.

2. Sino ang itinuturing na tanyag na manunulat ng korido?

- a. Juan dela Cruz
- b. Jose Rizal
- c. Jose dela Cruz
- d. Jose Andres

2. a.

3. Ang tulang romansa ay nanggaling sa bansang _____.

- a. Europa
- b. Gresya
- c. Englatara
- d. Alemanya

3. d.

4. Ibigay ang pangalan ng tatlong prinsipe sa kaharian ng Berbanya?

- a. Don Juan, Don Pedro, Don Diego
- b. Don Pedro, Don Felipe, Don Marcos
- c. Don Marco, Don Diego, Don Leo
- d. Don Diego, Don Paulo, Don Fernan

4. d.

5. Ang ibong adarna ay isang uri ng _____.

- a. Awit
- b. Epiko
- c. Soneto
- d. Korido

5. d.

6. Ang bawat saknong ng korido ay binubuo ng ilang taludtod?

- a. 2
- b. 6
- c. 4
- d. 8

6. c.

7. Ang ibong adarna ay kilalang korido na napabantog at naibigang basahin ng mga Pilipino noong panahon ng mga _____.

- a. Hapon
- b. Kastila

Iniwasto ni: Sean

- c. Amerikano d. Tsino

7. b. ✓

8. Alin sa mga sumusunod ang hindi kabilang sa mga katangian ng isang korido?

- a. Nagtataglay ng walong pantig sa bawat taludtod.
b. May mga tauhan ay may dugong bughaw.
c. Ang paksa na tungkol sa pakikipagsapalaran.
d. Ang mga pangyayari ay maaaring mangyari sa tunay na buhay.

8. d. ✓

9. Sino ang namuno sa kahariang berbanya?

- a. Haring Fernando b. Don Diego
c. Haring Salerno d. Don Pedro

9. a. ✓

10. Kung nagbangis ka ma't nagsukab sa akin mahal ka ring lubha dini sa panimdim. Ano ang ibig sabihin ng salitang nagsukab?

- a. Nanloko b. Nagsinungaling
c. Nagtaksil d. Nagyabang

10. c. ✓

11. Di umano'y si Don Juan
 bunso niyang minamahal
 ay nililo at pinatay
 ng dalawang tampalasan

Ano kaya ang motibo ng tauhan sa pagpatay ng dalawang tampalasan kay Don Juan?

- a. labis na pagmamahal
b. labis na pag-aaruga
c. labis na pagkainggit
d. labis na pagkagalit

11. c. ✓

12. Dahil dito'y nangayayat
 naging parang buto't balat
 naratay na't nababakas
 ang dating ng huling oras.

Ano ang dahilan bakit naging parang buto't balat ang kinahinatnan ng haring ama?

- a. sa sobrang galak b. sa sobrang pagkabahala

i
t
i
k
a
a
b
c.
d.
16
bu

c. sa sobrang pagdadalamhati d. sa sobrang kawalan ng makakain

12. b.

13. Si Don Pedro'y tumalima sa
utos ng haring ama,
iginayak kapagdaka
kabayong sinakyan niya.

Bakit agad na sumunod si Don Pedro sa utos ng haring ama?

- a. dahil siya ang panganay na anak at gusto niyang gumaling ang kanyang ama
- b. dahil nais niyang mahirang na bayani ng kaharian
- c. dahil may pabuya siyang matatanggap
- d. dahil wala siyang mapagpilian

13. b.

14. Si Don Diego'y inatasang
hanapin ang naparawal,
ang prinsipe'y di sumuway
at noon di'y nagpaalam.

Sa iyong opinyon, tama kaya ang motibo ng may-akda dapat sumunod sa utos ng magulang ang anak?

- a. Oo, dahil ang pagsunod sa magulang ay marangal lamang na gawin ng mga anak.
- b. Oo, dahil walang mapagpilian ang anak kung hindi ang sumunod sa magulang.
- c. Hindi, dahil may Karapatan ang anak na tumanggi sa kanilang utos.
- d. Hindi, dahil hindi ito makatutulong sa buhay ng mga anak.

14. a.

15. Sa iyong palagay, totoo bang ikamamatay ng magulang na mawalay ang kaniyang anak?

- a. Oo, sapagkat hindi magagawa ng magulang ang mga bagay kung wala ang anak.
- b. Oo, sapagkat biyaya ng Panginoon ang anak para sa magulang
- c. Hindi, sapagkat walang kinalaman ang anak sa buhay nila.
- d. Hindi, sapagkat pabigat lamang ang anak.

15. b.

16. Ito ay ang dahilan para gawin ang isang bagay. Ito ay maaaring mangyari sa bugso ng pangangailangan o sadyang kagustuhan ng may gawa.

- a. Sariling Pananaw b. Motibo
- c. Pagbubuod d. Kasabihan 16. b. ✓
17. Ano ang katangian ang ipinakita ni Don Juan batay sa Korido?
- a. Pagsuway sa magulang b. Paggalang at pagpapahalaga sa magulang
- c. Pagiging suwail na anak d. Pagiging madasalin 17. b. ✓
18. Kung kayo ay isa sa mga anak ni Haring Don Fernando, gagawin niyo rin ba ang ginawa nina Don Pedro, Don Diego at Don Juan para lang mahanapan ng lunas ang sakit ng inyong ama?
- a. Oo, dahil handa kong gawin ang lahat para sa aking mga magulang
- b. Oo, dahil gusto ko itong gawin.
- c. Hindi, dahil magdadala lang ito sa akin ng kapahamakan.
- d. Hindi, dahil hindi ko naman sila mahal. 18. a. ✓
19. Sino ang tumulong kay Don Juan upang mahuli ang ibong Adarna?
- a. Diwata b. Lobo
- c. Ermitanyo d. Kabayo 19. c. ✓
20. Sino ang bunsong anak ni Don Fernando reyno ng kahariang Berbanya?
- a. Don Pedro b. Don Juan
- c. Don Diego d. Don Esmael 20. b. ✓
21. Paano pinatunayan ni Don Juan ang pagmamahal niya sa kanyang kapatid?
- a. Ipinauwi niya ang ibon kina Don Pedro Don Diego 2
- b. Hiniling nia na patawarin ng hari ang mga kapatid a
- c. Hindi na lang niya sinabi ang katotohanan sa hari c.
- d. Binalewala na lang niya ang kanyang kapatid 21. b. ✓ 28
22. Anong ginamit ni Don Juan sa paglalakbay para mahanap ang lunas sa sakit ng hari?
- a. Gumamit ng kabayo sa paghahanap ng lunas sa sakit ng hari a.
- b. Gumamit ng kabayo sa paglalakbay papuntang bundok tabor 29
- c. Hindi gumamit ng kabayo sa paglalakbay ibo
- d. Sumakay ng Olikornyo para ihatid sa bundok tabor 22. b. X a. f
23. Anong katangian ang ipinakita ni Don Juan batav sa Korido? c. li

a. Pagsuway sa magulang b. Pagiging suwail na anak

c. Paggalang at pagpapahalaga sa magulang d. Pagiging madasalin 23. c.

24. Alin sa mga sumusunod ang hindi kabilang sa katangian ng korido?

a. Nagtataglay ng walong pantig sa bawat taludtod

b. Ang mga tauhan ay may dugong bughaw

c. May paksa na tungkol sa pakikipagsapalaran

d. Ang pangyayari ay maaaring manguari sa totooong buhay. 24. d.

25. Ano ang mensaheng taglay noong tumulong si Don Juan sa matanda?

a. Likas siyang maawain at mapagkawanggawa

b. Alam niyang may matutulong ang matanda kaya ginawa niya ito

c. Nais ni Don Juan ng gabay sa kaniyang misyon

d. Maka-Diyos si Don Juan at mapalangin 25. a.

26. Para sa akin, ang pagbabasa ng ibong Adarna ay _____.

a. pag-aaksaya lamang ng oras

b. hindi na napapanahon sa ating henerasyon

c. makabuluhan maging sa kasalukuyang panahon

d. Gawiing opsyonal na lamang 26. c.

27. Binibigkas ang ibong Adarna sa himig na mabilis o tinatawag ding _____.

a. andante

b. allegro

c. adagio

d. allargando

27. b.

28. Ano ang ibinigay ng hari kay Don Juan bago ito maglakbay?

a. Salapi

b. Bendisyon

c. Pagkain

d. Kabayo

28. b.

29. Ano ang ginawa ni Don Pedro at Don Diego kay Don Juan para makuha ang ibon?

a. Binugbog

b. Nilunod

c. Itinali

d. Binitag

29. a.

30. Ano ang nangyari pagkatapos gamutin ng matanda si Don Juan?

- a. Dinala niya ito sa kanyang bahay
- b. Tinuruan niya ito ng gumanti
- c. Pinabalik niya ito sa Berbanya
- d. Binigyan niya ito ng agimat

30. c.

31. Anong klaseng ibon ang Ibong Adarna?

- a. Mahiwagang ibon
- b. Ibon ng karagatan
- c. Ibon ng kalikasan
- d. Ibon ng kabundukan

31. a.

32. Ano ang unang ginawa ni Don Juan nang makatagpo niya ang Ibong Adarna?

- a. Kumanta
- b. Nanalangin
- c. Nagsayaw
- d. Tumula

32. b.

33. Bakit hindi naaalis ang sugat ni Don Juan?

- a. Dahil sa sakit ng kanyang ama
- b. Dahil sa pagmamahal niya sa kanyang mga kapatid
- c. Dahil sa sumpa ng Ibong Adarna
- d. Dahil sa kanyang katapatan

33. c.

34. Ano ang ginamit ni Don Juan upang mahuli ang Ibong Adarna?

- a. Lambat
- b. Tali
- c. Ginintuang pana
- d. Banal na tubig

34. b.

35. Ano ang naging parusa ni Haring Fernando kay Don Pedro at Don Diego?

- a. Ipinatapon sila sa kagubatan
- b. Ikinulong sila sa ilalim ng lupa
- c. Pinatawad sila ngunit pinarusahan sa ibang paraan
- d. Pinilit silang maglingkod sa kaharian ng magpakailanman

35. a.

36. Ano ang naging papel ng ermitanyo sa kuwento?

- a. Guro ni Don Juan
- b. Kalaban ng hari
- c. Tagapagturo ng mahika
- d. Tagapagligtas ni Don Juan

36. d.

37. Bakit naglakbay si Don Juan sa ibang kaharian?

- a. Para maghanap ng yaman
- b. Para magpakasal
- ✓ c. Para maghanap ng lunas sa sakit ng hari
- d. Para makipagdigma

37. c.

38. Ano ang nangyari sa kaharian matapos gumaling si Haring Fernando?

- a. Naging maligaya at mapayapa
- ✓ b. Naging magulo at magulo
- c. Naging masagana ngunit puno ng intriga
- d. Naging makapangyarihan ngunit may kaaway

38. a.

39. Anong klaseng pamahalaan ang mayroon sa Berbanya?

- a. Demokrasya
- c. Aristokrasya
- b. Monarkiya
- d. Diktadura

39. b.

40. Paano nakatulong ang kabayo sa paglalakbay ni Don Juan?

- a. Nagbigay ng direksyon
- c. Nagbigay ng lakas
- ✓ b. Nagbigay ng pagkain
- d. Nagbigay ng bilis sa paglalakbay

40. d.

41. Ano ang ginawa ng Ibong Adarna kapag kumakanta ito?

- a. Nagsasabog ng liwanag
- ✓ b. Naglalabas ng makukulay na balahibo
- c. Nagpapagaling ng mga may sakit
- d. Naglalabas ng tubig mula sa ilog

41. c.

42. Ano ang nangyari kay Don Juan pagkatapos siyang tulungan ng ermitanyo?

- ✓ a. Nakabalik siya sa kaharian ng ligtas
- b. Naging hari siya ng ibang kaharian
- c. Nakatagpo siya ng kanyang tunay na pamilya
- d. Nakahanap siya ng tunay na pag-ibig

42. a.

43. Ano ang simbolo ng Ibong Adarna sa kuwento?

- ✓ a. Pag-asa at kaligtasan
- c. Pagmamahal at katapatan
- b. Kapangyarihan at kayamanan
- d. Kaalaman at karunungan

43. a.

44. Bakit mahalaga ang pagpapatawad sa kuwento ng Ibong Adarna?

- a. Dahil ito ang susi sa kaligayahan
- b. Dahil ito ang susi sa kapangyarihan
- c. Dahil ito ang susi sa kapayapaan
- d. Dahil ito ang susi sa pag-unlad

44. c

45. Anong uri ng aral ang ipinapakita ng kwento ng Ibong Adarna?

- a. Pagiging sakim
- c. Pagiging tuso at mapanlinlang
- b. Pagiging matapat at mapagpakumbaba
- d. Pagiging marahas

45. b

46. Ano ang hiniling ng ermitanyo kapalit ng tulong kay Don Juan?

- a. Kayamanan
- c. Kabutihan at paggalang
- b. Kapangyarihan
- d. Lupa at titulo

46. c

47. Ano ang kahalagahan ng Bundok Tabor sa kuwento?

- a. Dito matatagpuan ang Ibong Adarna
- b. Dito naninirahan ang hari
- c. Dito nagtatago ang mga kaaway
- d. Dito nakatago ang kayamanan ng kaharian

47. a

48. Anong klaseng mga hayop ang tumulong kay Don Juan sa kanyang paglalakbay?

- a. Mga ahas
- c. Mga lobo
- b. Mga ibon
- d. Mga kabayo

48. d

49. Ano ang nangyari kay Don Juan matapos siyang traydurin ng kanyang mga kapatid?

- a. Siya ay namatay
- c. Siya ay gumaling at nagwagi
- b. Siya ay nakatakas
- d. Siya ay nabilanggo

49. c

50. Anong aral ang mapupulot sa kwento ng Ibong Adarna?

- a. Ang pagiging tuso ay laging magwawagi
- b. Ang pagmamahal at pagtutulongan sa pamilya ang pinakamahalaga
- c. Ang kapangyarihan ay ang tunay na kaligayahan
- d. Ang kayamanan ay nagdadala ng kasamaan

50. b

Appendix D

Statistical Computation

27/05/2024 10:00:21 pm

Welcome to Minitab, press F1 for help.

OBJECTIVE 1:**Tally for Discrete Variables: PREC****PREC Count Percent**

1 32 96.97

2 1 3.03

N= 33

One-way ANOVA: PRE versus PREC

Method

Null hypothesis All means are equal

Alternative hypothesis At least one mean is different

Significance level $\alpha = 0.05$

Equal variances were assumed for the analysis.

Factor Information

Factor Levels Values

PREC 2 1, 2

Analysis of Variance

Source DF Adj SS Adj MS F-Value P-Value

PREC 1 91.00 91.00 7.25 0.011

Error 31 388.88 12.54

Total 32 479.88

Model Summary

S R-sq R-sq(adj) R-sq(pred)

3.54180 18.96% 16.35% *

Means**PREC N Mean StDev 95% CI**

1 32 20.313 3.542 (19.036, 21.589)

2 1 30.00 * (22.78, 37.22)

Pooled StDev = 3.54180

Interval Plot of PRE vs PREC

OBJECTIVE 1:**OBJECTIVE 2:****Tally for Discrete Variables: POSTC****POSTC Count Percent**

1 6 18.18

2 7 21.21

3 5 15.15

4 10 30.30

5 5 15.15

N= 33

One-way ANOVA: POST versus POSTC

Method

Null hypothesis All means are equal

Alternative hypothesis At least one mean is different

Significance level $\alpha = 0.05$

Equal variances were assumed for the analysis.

Factor Information

Factor Levels Values

POSTC 5 1, 2, 3, 4, 5

Analysis of Variance

Source DF Adj SS Adj MS F-Value P-Value

POSTC 4 1105.25 276.312 158.11 0.000

Error 28 48.93 1.748

Total 32 1154.18

Model Summary

S R-sq R-sq(adj) R-sq(pred)

1.32198 95.76% 95.15% 94.08%

Means**POSTC N Mean StDev 95% CI**

1 6 25.833 1.941 (24.728, 26.939)

2 7 32.000 1.000 (30.976, 33.024)

3 5 36.200 0.837 (34.989, 37.411)

4 10 39.300 1.252 (38.444, 40.156)

5 5 43.400 1.342 (42.189, 44.611)

Pooled StDev = 1.32198

Interval Plot of POST vs POSTC

OBJECTIVE 3:

Paired T-Test and CI: PRE, POST

Paired T for PRE - POST

	N	Mean	StDev	SE Mean
PRE	33	20.61	3.87	0.67
POST	33	35.45	6.01	1.05
Difference	33	-14.848	3.193	0.556

95% CI for mean difference: (-15.981, -13.716)

T-Test of mean difference = 0 (vs $\neq$ 0): T-Value = 26.71 P-Value = 0.000

CURRICULUM VITAE

PERSONAL DATA

Name : Al Therenz Anlou P. Dela Cruz
 Date of Birth : December 05, 1993
 Place of Birth : Malaubang, Ozamiz City
 Address : Malaubang, Ozamiz City, Misamis Occidental
 Sex : Male
 Civil Status : Single
 Religion : Roman Catholic

EDUCATION

Tertiary : Bachelor in Secondary Education
 Major in Filipino

Misamis University
 Ozamiz City, Misamis Occidental
 July 2024

Secondary : Senior High School
 Ozamiz City National High School
 Ozamiz City, Misamis Occidental
 April 2020

Junior High School
 Ozamiz City National High School
 Ozamiz City, Misamis Occidental
 April 2010

Elementary: Malaubang Integrated School
 April 2006

CURRICULUM VITAE

PERSONAL DATA

Name : Mariette A. Hoyohoy
 Date of Birth : November 19, 2000
 Place of Birth : Ozamiz City, Misamis Occidental
 Address : Kinuman Sur, Ozamiz City, Misamis Occidental
 Sex : Female
 Civil Status : Single
 Religion : Roman Catholic

EDUCATION

College : Bachelor of Secondary Education

Major in Filipino

Misamis University

Ozamiz City, Misamis Occidental

July 2024

Secondary : Senior High School

Misamis University

Ozamiz City, Misamis Occidental

April 2019

Junior High School

Cogon Integrated School

Ozamiz City, Misamis Occidental

March 2017

Elementary : Juan A. Acapulco Elementary School

Ozamiz City, Misamis Occidental

March 2013

CURRICULUM VITAE

PERSONAL DATA

Name : Marinilla R. Lausa

Date of Birth : July 24, 2001

Place of Birth : Ozamiz City, Misamis Occidental

Address : Kinuman Sur, Ozamiz City, Misamis Occidental

Sex : Female

Civil Status : Single

Religion : Roman Catholic

EDUCATION

College : Bachelor of Secondary Education

Major in Filipino

Misamis University

Ozamiz City, Misamis Occidental

July 2024

Secondary : Senior High School

Misamis University

Ozamiz City, Misamis Occidental

April 2020

Junior High School

Cogon Integrated School

Ozamiz City, Misamis Occidental

March 2018

Elementary : Juan A. Acapulco Elementary School

Ozamiz City, Misamis Occidental

March 2014